ГАЗЕТА АСОЦІАЦІЇ ФЕРМЕРІВ ТА ПРИВАТНИХ ЗЕМЛЕВЛАСНИКІВ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ФЕРМЕР ПРИДНІПРОВ'Я

12 червня 2019 року ● № 20 (107)

Трійця

Це світле свято щорічно припадає на 50 день після Великодня. За біблійними переказами, саме в цей день понад дві тисячі років тому учням Христа з'явився Святий Дух, довівши цим трієдність Господа.

З приходом християнства на слов'янські землі виявилося, що свято Трійці збіглося з народними Зеленими святками. У цей період селяни святкували настання літа, просили у землі родючості і доброго врожаю. На Святки ходили в ліси і поля за цілющими травами, складали букети і прикрашали ними будинки. Ймовірно, що звичай прикрашати церкви зеленню на Трійцю вийшов саме з народу.

Одним з обов'язкових атрибутів у святковому оздобленні є гілочки берези, як символ оновлення, жаги до життя і краси природи. Горобина і дуб в Троїцькому букеті уособлюють енергію, силу і здоров'я. Полин береже від пристріту, а любисток - символ кохання і відданості.

Вранці на Трійцю відвідують святкову літургію, де букети освячують. Потім такий букет-оберіг можна поставити вдома для захисту від негараздів і поганої енергії.

Святкування Трійці триває кілька днів. Понеділок - свято Святого Духа. Селяни в цей час відправлялися в поля, обідали там, а крихти розсипали по вітру. Землю освячували для доброго врожаю.

Популярні ворожіння на Зелені свята - плетіння вінків. Дівчата збирали польові трави, вплітали їх у віночки і відправлялися з ними до річки. Опустивши їх в воду, сподівалися, що вони зійдуться - це знак швидкого заміжжя.

Нам пишуть

Що ж це за вибори такі?

ШАНОВНА РЕДАКЦІЄ! Так до живого допекла мене оця дійсність сьогоднішня, що вирішив обізватися до людей через газету. Що ж це за вибори такі щойно призначені? Чому не ухвалені відкриті списки? Хто цьому заважав – Парубій? Куди так поспішає президент Зеленський? Яку «рибу» поспішає зловити попереду невода? Чому він не почекав, не взяв з допомогою людей парламент у шори та не змусив його щонайперше ухвалити Виборчий кодекс, який був давно обіцяний усім нам? Адже коли для новообраного гаранта у новій Верховній Раді щось і зміниться, то для нас у цьому посіху – нічогісінько! Бо по мажоритарних округах можуть пройти знову ті ж самісінькі люди, що тепер навіть до парламентської зали рідко навідуються! І так само будемо ми ще п'ять років дибати по тому ж колу, виглядаючи добрих законів від вже професійних брехунів та сподіваючись на доброго нового «месію».

Та раз уже так приспіло з виборами, то прошу усіх людей праці, та в селах інших і немає – жодного голосу за депутатів попереднього скликання по мажоритарних округах не давати! Жод-но-го! Бо вони нас просто обманули всіх, розвели, як кажуть. Тепер одні бідують жорстоко, а інші жирують аж через край. А державні, наші з вами, гроші витрачаються на такі забаганки, що й уявити важко простій людині. І кожний новий депутат, яким до-ві-ри-мо представляти свої інтереси у Верховній Раді, хай одразу дає обіцянку – звітувати перед виборцями щоквартально! Розказувати, що зробив конкретно для виконання наказів людей? Не справляєшся, хтось чи щось там заважає бідолашному? То ходи собі здоровий, але мандат поклади!

У наших предків козаків щоразу на новий рік переобирали всю старшину. А декого, хто «заслужив», скидали й раніше, ще на Покрову. Пам'ятаймо про це. Іще раз прошу – жодного голосу за «папєрєдніків», інакше вони знову пошиють нас в дурні обіцяними золотими горами іще на п'ять років! Прізвища мого не друкуйте, слава мені не потрібна, просто за люд наш затуркання душа болить.

Микола Петрович,
селище Петриківка.

Для ФГ хочуть створити окрему групу оподаткування

Міністерство аграрної політики пропонує вивести фермерські господарства в окрему групу оподаткування.Про це заявив заступник міністра аграрної політики та продовольства Віктор Шеремета, передає прес-служба МінАПК.

«Наразі ми активно співпрацюємо з європейськими експертами щодо підтримки малих і середніх фермерських господарств», - сказав Шеремета.

«Одне із наших спільних напрацювань - це створення Державного аграрного реєстру України, а у перспективі - Платіжної агенції, що дозволить створити прозору систему розподілу державних коштів. Тобто державна підтримка стане ще доступнішою для малих сільгоспвиробників», - відзначив він.

Заступник міністра додав, що актуальним питанням є виведення фермерських господарств в окрему групу оподаткування, адже сьогодні як малі, так і великі форми господарювання знаходяться у «4-й пільговій групі оподаткування».

Крім того, Шеремета наголосив на важливості прийняття законопроекту № 8236 про передачу фермерських земель постійного користування у власність фермерам, який сприятиме подальшому розвитку сільського господарства.

Раніше Рада виконавчих директорів Світового банку ухвалила рішення про надання Україні кредиту в розмірі двісті мільйонів доларів для стимулювання розвитку малого та середнього фермерства.

ЗА СІЧЕНЬ-ТРАВЕНЬ року до областей спрямовано 14,3 млн. грн., які будуть перераховані сільгоспвиробникам на часткову компенсацію відсотків за залученими кредитами. Станом на 7 червня сільгоспвиробниками фактично використано 11,19 млн. грн., залишок – 3,11 млн. грн.

Загалом, конкурсними комісіями з визначення переліку позичальників для надання фінансової підтримки за залученими кредитами затверджено 290 заяв на загальну суму 96,2 млн. грн (75,7 % від передбаченого обсягу коштів за програмою).

Довідково:

Законом України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» Мінагрополітики передбачено видатки загального фонду в сумі 127,1 млн. грн.

Наказом Мінагрополітики від 18.02.2019 № 65 за погодженням з Мінфіном затверджено паспорт бюджетної програми.

Наказом Мінагрополітики від 01.03.2019 № 98 затверджено Розподіл бюджетних призначень між областями, повідомляє прес-служба Мінагрополітики.

Знайшли мертвим відомого фермера

У Новопавлівській громаді Межівського району у власному будинку без ознак життя був знайдений відомий місцевий фермер Сергій Кондратюк. Близько восьмої ранку його з вогнепальним пораненням голови виявила дружина. Про це повідомляє видання Петропавлівка.City. За повідомленням Синельниківської міськпрокуратури, поруч із загиблим знайшли вогнепальну зброю, зовні схожу на автомат Калашникова. Подібна зброя була зареєстрована на загиблого. Проводяться слідчі дії, вирішується питання про призначення експертиз. Відкрито кримінальне провадження за статтею «умисне вбивство».

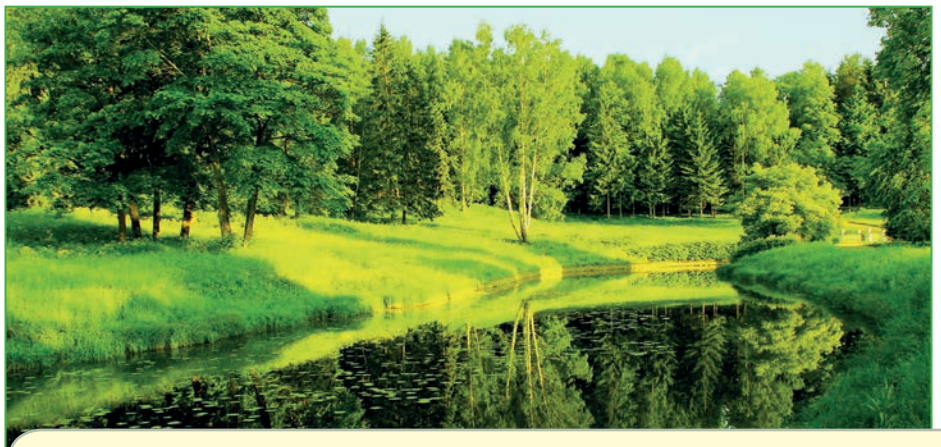

Захист довкілля

ОРІЛЬ ВІДСТОЯЛИ. Коли ж постане Національний парк?

ЯКЩО громадськість завзято бореться за своє конституційне право на безпечне довкілля, тоді можна сподіватися на перемогу. Щойно один із найбільших за всю історію бездумного втручання в унікальну екосистему Орелі недолугий проект «Відновлення гідрологічного режиму та санітарного стану старого русла річки Оріль на території Царичанського та Петриківського районів Дніпропетровської області – капітальний ремонт» скаженою вартістю 112 мільйонів гривень лопнув, як мильна булька. Міжнародна благодійна організація «Екологія-Право-Людина» в мережі Фейсбук оприлюднила рішення Мінекології від 31 травня щодо нього та коментар неординарної події:

«Враховуючи велику кількість і негативний зміст зауважень та пропозицій громадськості до планованої діяльності і Звіту з оцінки впливу на довкілля, що були висловлені під час громадських слухань (на які не були надані відповіді та які не були враховані належним чином), на підставі ч. 5 ст. 4-1 ЗУ «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» інформуємо про відмову у видачі висновку з ОВД планованої діяльності Регіональному офісу водних ресурсів у Дніпропетровській області. Неякісний Звіт не дає можливості оцінити вплив на довкілля. Виконавці були настільки впевнені в отриманні позитивного висновку, що ще в березні уклали угоду на виконання робіт, а на громадських слуханнях запевняли громадськість «все вже вирішене, зауваження подавати пізно».

«Екологія-Право-Людина» привітала позицію Мінприроди і закликала громадськість активніше брати участь в процедурі оцінки впливу на довкілля!

Продовження - стор. 3

Ті, хто переписував у Московії справжню історію України-Руси знали, що робили. Ще й досі є значна частина українців старшого і навіть середнього віку, які в шкільні роки вивчали спотворену московитами історію і відтоді більше нею не цікавились. Вони по цей день свято вірять, що походження українського і російського народів має спільне коріння – слов'янське. Вони упевнені, що зараз ми воюємо не з нащадками фіно–угрів і монголо–татар, а з братнім слов'янським народом. І ця війна для них просто прикре непорозуміння. Таке незнання частиною українців історії свого народу дає змогу московитам і тим, хто їх підтримує, маніпулювати свідомістю наших громадян. Навіть в українські владні структури прориваються чужинці, а потім підривають державу зсередини. І все через небажання вивчати громадянами історію своїх пращурів, хоч і є тепер така можливість. Адже ніхто нині, хвалити Бога, не палить книги зі справжньою історією України. І не засилає у концтабори і тюрми українських істориків, мовників, етнографів, художників, письменників, поетів, як це було не так вже й давно, за часів повного панування в Україні Московської імперії. Тільки не будьмо байдужими: берімо, читаймо, аналізуймо! Тоді прийде прозріння, переосмислення та розуміння того, що східний лютий споконвічний ворог-ординець знову, вже вкотре за тисячолітню історію, влаштував криваву бійню в Україні. І втихомирити його поступками та перемовинами неможливо, як сподівається дехто, він хоче знову повного панування над нашою країною! Учорашня мирна ідея нового президента коштувала життя кількох нашим воїнам… Москалі, як казав Микола Міхновський, розуміють лише мову гармат.

Знання історії допоможе в сьогоденні

Іван МОРОЗ

Погляд

Подивіться на карту!

Від Балтійського моря до глибин європейської півночі та на схід до Сибіру, Уралу з давніх-давен живуть численні фіно-угорські племена. Народи меря, мурома, весь, мещера, мордва, марі розташувалися на величезному просторі древньої мерянської землі від Рязані, Калуги і Москви до далекої Вологди й Вишнього Волочка, де містяться всі давні центри так званого Ростовсько-Суздальського князівства, або точніше - країни Моксель, як ось: Ростов, Переяславль, Юр'єв, Суздаль, Володимир, Москва, Кашира, Клин, Торжок і Ярославль. А поруч були Муром, Рязань, Пронськ, Городець, Нижній Новгород, Липецьк та інші.

Моксель, або Московія

Археолог Олексій Уваров описав 43 місцевості мерянської землі, і провів детальний аналіз розкопок. Він прийшов до висновку, що коріння мерянського етносу, звичаї, побут, житла, середовище проживання сягає VIII—XIII століття, тобто до навали хана Батия і приєднання фінського народу до складу тюркської держави - Золотої Орди. Абсурдним є твердження московських істориків, що після підкорення народу меріханом Батиєм могло відбуватися «перетікання» слов'ян із Подніпров'я до Московського улусу Золотої Орди. Становлення мерянського етносу до кінця XVI століття відбувалося окремо від слов'ян - сучасних народів України і Білорусії.

Не викликає поваги бажання російських істориків і у наш час злодійкувато привласнювати собі слов'янське минуле. Адже в тому немає жодної необхідності, якщо не брати до уваги суто імперську потребу. Брехня про «московське слов'янське коріння» - уже колонізаторська потреба, яка виправдовувала поневолення слов'ян. Ця облуда особливо жахливо давалася взнаки при підкоренні України і в часи балканських імперських воєн. Історична справедливість полягає в тому, що древньому фінському етносу - московитам - необхідно очиститися бодай від очевидної брехні й відвертих вигадок. Адже подібне очищення ніколи не вело до сорому, а тільки омивало душі і згодом додавало поваги в очах сусідів. Будемо сподіватися, що подібне колись станеться й з народом моксель-меря-московитами.

Що Москва - слово фінське і що майбутня столиця Великоросії була, вживаючи колонізаційні терміни, «укріпленою факторією» у фінській країні, це всі знають. Як і те, що околиці Москви були заселені фіно–угорськими племенами ще в доісторичні часи. Так що зображати виникнення цього міста як заселення «культурними слов'янами» абсолютно дикого місця можна, тільки ігноруючи всім знову-таки відомі археологічні дані.

Московська держава виникла завдяки татарському ярмові. Московські царі, ще далеко не закінчивши «збирання руської землі», стали збирати землі західного улусу великої монгольської монархії. Москва стала потужною державою лише після завоювання Казані, Астрахані та Сибіру. Російський цар став спадкоємцем монгольського хана. «Повалення татарського ярма» звелося до заміни татарського хана православним царем і до перенесення ханської ставки до Москви.

Звідки взявся «великорусский язык»?

«Коли українські молоді письменники змужніють, – писав класик української літератури Григорій Квітка-Основ'яненко у листі до А. Красовського 1841 року, – то вони доведуть, що московська мова є лише дикунською говіркою, порівнюючи її до української мови. Коли вони повитягують із московської мови все українське, то найзапекліший шовініст буде змушений визнати жалюгідне убозство і нижчість московської говірки супроти української мови». Чому саме це передбачив прозаїк? Бо мав на це достовірні фактичні і неспростовні підстави. Як ото в його творах: «московська віра, щоб зо всякого зідрати; що знаєш роби, а москаля збудь!» («Салдацький патрет»). Чи як розумів народ: від москаля вріж поли та втікай; між москалями і не зчуєшся як стягнуть.

«Бедность і безобразность» московського наріччя визнав у 18 столітті письменник і лінгвіст Федір Карін. Чому? Навіть було це не книжне штучне наріччя, а конгломерат наріч (Олександр Потебня), безладна мішанина різних слів інших народів і народностей. Виразно виявилося в цім моксельськім язичії безсистемне «збагачення» слів з інших мов, поєднання і вставки частин слова різних народів, наголошують мовознавці – лексичних, фонетичних та граматичних елементів живої української мови (навіть вузькодіалектних), елементів староукраїнських, церковно-болгарських, німецьких, французьких, ще й угрофінських і тюрських наріч. Славетний мовознавець О. Трубецькой у 20-30 роках XX століття назвав москвинів туранцями, тобто тюрками, яких єднає зі слов'янами лише болгарсько-церковна мова, що прийшла до них з Києва з богослужебних книг. Своєрідне каліченя, язичіє відомий лексикограф Володимир Даль назвав каженіком (халаштаном). А князь П. Вяземський, хоч і був московським шовіністом, але йому не завадило сказати: «Да, наш русский язык – кафтан чыжолий». Тобто чуже, привласнене, вкрадене, і важке наріччя.

Жалюгідність москвинської мови ствердив і О. Пушкін: «0, как беден, как груб наш русский язык». Який народ – така й мова, така і натура. Біологічно – це мова мутантів-андрофагів. Подібна мова – вираження нутра з переплутаними дротами (В. Єрофеєв). Назва Москва означає гнила вода. «Московія, – казав несамовитий цар Петро, – названіє мрачноє і мракобесноє». Кацапські матюччя – найяскравіший вияв моралі і стану мовлення, «духовності», антикультури, зрештою, дикунської натури.

І сьогодні й раніше московське язичіє – це мова наших убивць. Переконуємося щодня, щогодини на Донбасі і в Криму, де кацапи нищать нас, убивають наших дітей. Всього загинуло, як визнали волонтери й бійці, на війні з московськими загарбниками щонаймеше 50 тисяч українців: військових, мирного населення, зниклих безвісти (закопаних, скинутих у відпрацьовані чи закриті шахти й копальні, втоплених в озерах і річках) і похованих у безлічі могил під номерами. Тому, коли ллється кров українців, вживати цей каженик (халаштан) андрофагів (людожерів, за Геродотом), а нині націєвбивць – просто неприпустимо. Кожне слово українською зміцнює нас і Україну!

Місія кожного українця – боротьба із московськими вбивцями-загарбниками. Хто не може воювати збройно, хай допоможе матеріально. А коли й це неможливо, то хоч розмовляймо рідною українською мовою та слухаймо рідні пісні… І вивчаймо власну, не спотворену зайдами, українську історію! ■

Календар

Починаючи з нинішнього року кожну третю неділю червня в Україні святкується День батька. Про це йдеться в повідомленні Міністерства соціальної політики.
"Восьмого травня Кабінет Міністрів України прийняв Указ Президента України «Про День батька», згідно з яким у третю неділю червня кожного року буде відзначатися ця дата», – сказано в повідомленні. Зазначається, що реалізація акта сприятиме забезпеченню сприятливих умов для всебічного розвитку сім'ї як основи суспільства та підвищенню статусу чоловіка як батька в процесі виховання дітей.
День батька – це щорічне свято на честь батьків, що відзначається у багатьох країнах, проте в Україні до 2019 року воно не було офіційним.
Історія свята розпочалася в Америці. У 1909 році жінка на ім'я Сонора Смарт подумала про те, що її батько виховував п'ятьох дітей крім неї однієї, коли померла її мама. Сонора хотіла, щоб її батько знав, що він для неї особливий і вона його дуже любить і цінує. Після цього вона звернулася до місцевої влади з пропозицією заснувати нове свято, на честь всіх батьків світу. Її підтримали і збиралися влаштувати свято 5 червня – в день народження її батька, проте часу на підготовку не вистачило і свято перенесли на 19 червня. Згодом свято стало популярним й в інших штатах, а після і в інших країнах. У 1966 році свято було оголошено президентом Америки Ліндоном Джонсоном загальнонаціональним. Була встановлена єдина дата для урочистостей на честь всіх батьків – кожна третє неділя червня.

! Тато поодинці значить значно більше, ніж сотня вчителів

Герберт Джордж Уеллс, британський письменник

ОРІЛЬ ВІДСТОЯЛИ. Коли ж постане Національний парк?

Резонанс

Григорій ДАВИДЕНКО

Продовження. Початок стор. 1

Водно-екологічний «тандем» Січеславщини

Очікувану у Приоріллі і поза ним відмову затвердив директор департаменту екологічної безпеки та дозвільно-ліцензійної діяльності Мінприроди О. Крамаренко. «Фермер Придніпров'я» передбачив такий фінал ще в лютому, а детально аргументував у номері за 15 травня, бо навіть назва планованого грандіозного заходу приховує його суть – роботи передбачені начебто на старому руслі Орелі, а базою приблизно половини проекту є нове русло… Це далеко не єдиний прокол, або прикол, водних зодчих, який разом з іншими іде в небуття. А відкритим є питання: хто відшкодує державному бюджету 880 тисяч гривень, витрачених на підготовку відхиленого проекту? Чи ініціатор 16-тикілометрової розчистки Орелі, або добування біля третини мільйона кубів піску із 19-ма чудернацькими стометровими загатами, котрим є департамент екології та природних ресурсів Дніпропетровської ОДА з директором Русланом Стрільцем? Чи замовник такої небаченої в січеславських степах намарне спроектованої абракадабри – Регіональний офіс водних ресурсів у Дніпропетровській області, яким керує Володимир Добринін?

Втім, це зовсім не випадковий чиновницький «тандем», спільні зусилля якого цього разу не привели до багатомільйонного «схуднення» обласного фонду охорони навколишнього природного середовища. У паперовому вирі «пірнуло» лише біля одного мільйона гривень платників податків. Але «успішних» випадків набагато більше. Рік тому Східний офіс Держаудитслужби України опублікував «Аудиторський звіт за результатами державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм департаментом екології та природних ресурсів Дніпропетровської ОДА за період з 1 січня 2015 р. по 31 березня 2018 року». Звіт оцінив продуктивність, екологічність та результативність використання бюджетних коштів, виділених департаменту екології за вказаний період. Ці кошти мали йти винятково на програму формування та розвитку національної екологічної мережі Дніпропетровської області 2006 – 2015 років, а потім на Дніпропетровську обласну комплексну програму (стратегію) екологічної безпеки та запобігання змінам клімату 2016 – 2025 рр.

Очевидно, що дієво запобігти змінам клімату, просуванню пустелі з півдня України в середні широти можна перш за все залісненням території. Сонце гріє поверхню Землі, і від неї переважно нагрівається повітря, а ліс «гальмує» цей процес. А ще кожен його гектар, за підрахунками вчених, збагачує атмосферу трьома тоннами кисню, і додатково відфільтровує щороку з повітря до 70 тонн пилу. Відтак обрахована оптимальна лісистість Дніпропетровської області має становити 8 – 10 % загальної площі. Сьогодні ж вона дорівнює лише 5, 6 % (загальноукраїнський показник сягає 15, 6 %).

За екологічні кошти замість вирощування лісів каламутять воду

Тому сьогоднішня неймовірна червнева спека на Січеславщині зовсім не випадкова, частково це наслідок невиконання обласної програми запобігання змінам клімату. Бо у департаменті екології практично ніяких кроків для виправлення критичної ситуації з низькою лісистістю, підсиленою нещадним вирубуванням лісів на паливо, не робиться. В «Аудиторському звіті», затвердженому головним державним аудитором відділу контролю в аграрній галузі, екології та природокористуванні Східного офісу Держаудитслужби України Г. Холозяном, на стор. 38 надрукований висновок:

«Дослідження показало, що впродовж останніх трьох років кошти обласного фонду охорони навколишнього природного середовища спрямовувалися переважно на виконання заходів охорони та раціонального використання водних ресурсів. Нерівномірний розподіл коштів обласного фонду та ухвалення неефективних, неправильних рішень в частині спрямування коштів у сумі 32, 7 мільйони гривень на заходи, які не були виконані, не дозволили досягти запланованих завдань та заходів, передбачених бюджетними програмами».

Ось які велетенські народні кошти течуть з бюджету навіть не у воду, а невідь куди! Далі в тексті на стор. 42 йде уточнення «за проектними рішеннями розчищені, покращені та відновлені Мокра Сура, Самарчук, Кільчень, Інгулець, Томаківка, Ревун, Бакаї та Піщанка». До цього переліку можна додати річки, які прочищалися торік – Заплавку, Чаплинку, Базавлук. Тобто іде величезна, викнятково в напрямку видобутку мулу та піску, робота. Але про якийсь ефект від неї, тим паче довготривалий, чути лише з кабінетів обласної адміністрації. В соцмережі Андрій Доненко так коментує один із водних заходів:

«Ці діячі своєю «розчисткою» знищили річку Мокра Сура, а зараз замовляють «нове» десяте дослідження про причини».

Роздуми про майбутній Національний парк – громадськість Петриківського та Царичанського районів з головним спеціалістом відділу формування і розвитку екомережі Мінекології України Анастасією Драпалюк (у центрі) та кандидатом біологічних наук Вадимом Манюком на березі Орелі.

Фото автора.

Дійсно, контроль цих численних водних проектів громадськість може робити лише завдяки процедурі оцінки впливу на довкілля. Певно ж, дніпровських водників після провалу з орільським проектом належними контролерами називати недоречно. Бо їм більше до шмиги кількість заходів, а не якість! На необхідності виваженого підходу до водних проектів давно наполягає редактор екологого-краєзнавчого часопису «Свята справа-XXI» Петро Чегорка:

«Двадцять дев'ятого травня з колегами з Дніпра та Краснопілля провели дослідження Заплавки в Магдалинівському районі. Робота на річці зроблена, але ефекту від неї ми не побачили. Греблі у вигляді переїздів існують і досі, через трубу в крайній з них до Орелі ледь добігає трохи води. В області не застосовується єдина концепція оздоровлення малих річок. Після проекту треба було з рік подивитися, чи є розливи, чи гніздяться чайки, лебеді, лиски. Люди повинні знати автора кожного проекту; коли ж задум не вдався, необхідні додаткові завдання. Після втілення в життя багатьох проектів по жодному з них немає офіційних висновків! Варто взяти одну річку, наприклад Прядивку, і розробити показовий проект. За участі всіх громадських організацій, публічно, чесно, справедливо і відкрито, врахувавши кліматичні зміни, поради вчених тощо. А вже після добрих результатів цього проекту приступати до розгляду наступної проблеми».

Дійсно, фахової оцінки зробленого ніхто не робить. Тому й немає віддачі від витрачених коштів платників податків. Цікава деталь: на кожну річку розробляється окремий проект «вирішення проблеми її замулення», витрачаються шалені державні кошти подібно відхиленому орільському. Та як же без окремого проекту, скажете, біди ж в окремих річок різні? У тому й суть, що негаразди, скоєні «людиною розумною» стосовно водних артерій, мають єдиний характер! Це будівництво гребель, розорювання берегів, скид забруднених стоків, вирубування лісів заплави і як наслідок – припинення плину води, «цвітіння» її, замулення дна, замори риби тощо.

Чому ігноруються висновки вчених?

Поважний Інститут проблем природокористування та екології Національної академії наук України, який очолює Аркадій Шапар, на замовлення департаменту екології Дніпропетровської ОДА за договором від 1 листопада 2017 р. виконав науково-дослідну роботу «Розробка методичних рекомендацій з обґрунтування параметрів екосистем суббасейнів та порядок проведення робіт з покращення гідрологічних режимів» вартістю 99 тисяч гривень. Цій ґрунтовній праці начальником відділу природоохоронних програм та оцінки впливу на довкілля департаменту екології О. Десною дана відмінна характеристика:

«Звіт про науково-дослідну роботу є багатогранним та цінним, і в свою чергу прийнятним для взяття за основу при проведенні робіт з розчищення малих річок області».

Висновки вчених Інституту про покрокове прибирання з русел річок всього зайвого, засадження берегів водойм лісами з тим, щоб відновити вільний плин води і річки самі себе прочищали під час повеней, поза сумнівом, варті реалізації. Але вони не вигідні згаданому «водно-екологічному тандему» Дніпропетровщини, бо в такому разі проект вже зроблений – бери і втілюй його в життя! На запит аудиторів щодо фактичного використання методичних рекомендацій Інституту проблем природокористування та екології водники відповіли запереченням – не було такого випадку! Їм, як видно, ті рекомендації ні до чого, бо проектні «покращення та відновлення» досі сходять з рук. Тож і замовляються наввипередки «сирі» водні проекти, як орільський кам'янському ТОВ «Дніпрокомунпроекту». Аудитори ж за своєю методикою рекомендували департаменту задіяти висновки Інституту, але віднесли 99 тис. грн. до «непродуктивних витрат». Насправді ж до них належать скоріше витрати на усі водні проекти, втілені в життя після висновків академіків! А це вже мільйони гривень, один орільський вартує 880 тисяч. Вочевидь, численним антикорупційним органам України давно слід звернути увагу на активність згаданого водно-екологічного «тандему» на Придніпров'ї.

Хто саботує створення «Орільського»?

Перший на промисловій Січеславщині Національний природний парк створюється неймовірно довго, це мало б статися ще 2001-го. Відтоді було кілька «хвиль» для завершення підготовчої бюрократичної роботи. У згаданому звіті Держаудитслужби детально описуються вкрай мляві дії відповідальних за це посадовців Дніпра і краю. А «першу скрипку» в цьому антиприродному «хорі» заслужено грає департамент екології та природних ресурсів Дніпропетровської ОДА. Він 9 липня 2015 р. уклав з ТОВ «Агровектор плюс», яке очолює Олена Богуцька, договір про підготовку проекту парку. Відповідно до завдання виконавець мав узгодити картографічні матеріали з суміжними землекористувачами та органами місцевого самоврядування, були залучені і районні держадміністрації. Та все ж державні аудитори на стор. 46 звіту рік тому зафіксували:

«Із 5-ти районів області у двох – Юр'ївському та Царичанському – ухвалені рішення Дніпропетровської облради про погодження створення НПП «Орільський» загальною площею 3 370 га та 10 149 га відповідно. Рішення про створення Нацпарку на території Магдалинівського, Петриківського та Новомосковського районів не ухвалені».

Наприкінці зроблені рекомендації департаменту: завершити створення парку, вести претензійно-позовну роботу зі стягнення коштів за не виконані послуги. Дивно, навіщо ж їх було платити наперед – щоб мати потім клопіт? Четвертого червня в Дніпрі в департаменті екології на нараді за участю головного спеціаліста відділу формування і розвитку екомережі та територій ПЗФ Мінекології України Анастасії Драпалюк, розробника проекту доцента Вадима Манюка та представників ініціативної групи Петриківського і Царичанського районів було констатовано - рекомендації аудиторів працівники департаменту не виконали, а з розробниками проекту навіть не спілкувалися! Після півторагодинного емоційного обговорення теми Анастасія Драпалюк підсумувала:

- Готуємо документи на підпис президенту України про створення НПП «Орільський» за погодженими територіями Царичанського, Юр'ївського та водного фонду 5-ти районів. Потім будемо погоджувати та долучати площі Магдалинівського, Петриківського і Новомосковського районів, таке буває і при створенні інших національних парків. А громадськості необхідно попрацювати з лісівниками краю щодо входження державних лісів до «Орільського» та працевлаштування працівників лісництв в штаті Нацпарку. За півтора місяці ця робота має бути завершена.

Це рішення підтримали відповідальні за збільшення природно-заповідного фонду області працівники департаменту Євгенія Попович, Світлана Данилова та громадськість. Майже двадцятирічна багатостраждальна епопея створення першого на промисловій Дніпропетровщині Національного природного парку триває. ■

Приводом для дзвінка послужили події, які відбулися на вулиці Банковій у Києві, отож під стінами Адміністрації Президента, ще в останній день травня. Це був чи не перший пікет, що гучно завирував, аби привернути увагу уже й новообраного Президента Володимира Зеленського. Терпець чекати жданих і обіцяних Володимиром Олександровичем змін увірвався в українських аграріїв. Голова громадського об'єднання «Агро-Продовольча рада» Іван Слободяник заявив, що метою учасників акції протесту стала потреба зосередити Зеленського на ті проблеми, які роками заважають і блокують прийнятний розвиток провідної уже нині для економіки держави сільськогосподарської галузі. Більше того, ще й знищують українське село та українське селянство, а також фермерський рух в Україні. Мова йде в першу чергу про навмисну неврегульованість до цих пір багатьох земельних відносин на законодавчому рівні, а також про рейдерство, корупцію та свавілля правоохоронних органів і органів юстиції, виконавчих служб державної та самоврядної влади на місцях, в областях і районах. Чверть століття уже незалежна Україна на словах розбудовує аграрний сектор наче як в інтересах селянських мас, а насправді селянський віз, образно кажучи, не те що застряв на одному місці – ще й силоміць відпихається все далі й далі на задній план.

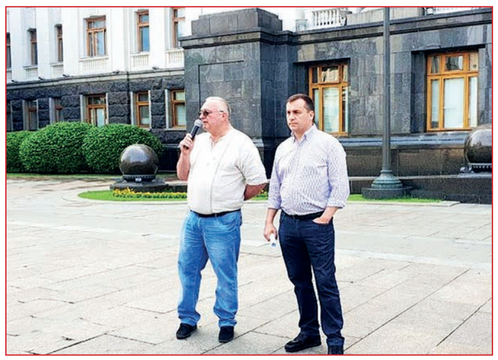

СКІЛЬКИ Ж МОЖНА ЩЕ ЖИТИ І ПРАЦЮВАТИ У СТРАХУ І ТРИВОЗІ?

«СВОЇМ ЗАПАЛОМ ГАЙВОРОНСЬКИЙ НАДИХАЄ УСІХ НАС В УКРАЇНІ» - ТАК ЗАЯВИЛИ, ЗАТЕЛЕФОНУВАВШИ У НАШУ РЕДАКЦІЮ, ФЕРМЕРИ СУСІДНЬОЇ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ

Перед учасниками мирної акції виступили голова Асоціації фермерів та приватних землевласників Дніпропетровської області Анатолій Гайворонський і голова громадського об'єднання аграріїв та фермерів «Агро-Продовольча рада» Іван Слободяник.

Представники різних областей зібрались біля будівлі Адміністрації Президента з плакатами «Стоп аграрній мафії», «Міністр Петренко очолює банду рейдерів», «Зупиніть рейдерство в Україні», «Петренка та Луценка – за грати».

Так-от, і чи не основними ініціаторами та учасниками пікету-акції знову і уже в котре були фермери Дніпропетровщини на чолі з головою своєї обласної Асоціації Анатолієм Гайворонським. Це з подачі наших земляків пролунав до Володимира Зеленського заклик якомога швидше звільнити Генерального прокурора Юрія Луценка та Міністра юстиції Павла Петренка, бо «кожен день, що вони залишаються на своїх посадах, уже смерті подібний». А також рішуче до тями привести Верховну Раду, котра саботує прийняття багатьох законів щодо змін розвитку агропромислового сектору. Причому, просто своїми вимогами на цей рахунок однодумці Гайворонського не обмежилися. Дніпропетровці запропонували Президенту Володимиру Зеленському «свої плечі допомоги в напрацюванні нарешті прийнятної аграрної політики та нормативної бази для успішного піднесення передусім фермерських господарств в Україні». Обласна Асоціація Дніпропетровщини, як також і всеукраїнська фермерів та приватних землевласників готові подати пакети законопроектів і змін для нормалізації становища на селі і в сільському виробництві та бізнесі. Але ні в якому разі не на користь таких уже майже земельних магнатів-латифундистів, як, скажімо, Вадим Нестеренко у Новомосковському районі, а в інтересах малих і середніх фермерських формувань, приватних селянських, сімейних та одноосібних, сільських обслуговуючих і виробничих кооперативів і так далі. Як на думку Анатолія Гайворонського, «невідкладним є і прийняття антирейдерського закону у другому читанні». Адже у першому він схвалений уже давно, одначе остаточне його «явлення народу» навмисне зволікається і навіть блокується.

-Ми всі засіяли свої землі, - сказав Анатолій Іванович, - і озирнутися не встигнемо, як настане час жати вирощене. І хлібні жнива, і збір пізніх культур, особливо соняшнику – то сьогодні практично усі фермери не певні, що вони самі й зберуть свої урожаї. Бо кожен рік, кожну осінь приходиться стерегтися рейдерів і відвертих, неприхованих організованих бандитських осередків, у які уже давно у нас перетворилися «штаби» служб прокуратури та Національної поліції, Держгеокадастру і юстиції. Від самих верхів, що на київських пагорбах влади, до низів в областях і районах…

Таки не випадково і не дарма не лише фермери сусідньої Запорізької області, а і всієї України високої думки про непоступливість, принциповість та войовничу рішучість лідера-ватажка обласної на Дніпропетровщині Асоціації фермерів і власників земельних паїв Анатолія Гайворонського. Адже теж були дзвінки і з інших сусідніх областей, з Кіровоградської, Полтавської і Харківської – казали, що нам, дніпропетровцям, неймовірно поталанило, що нам доводиться заздрити навіть, оскільки маємо переповненого духом і азартом боротьби з усією злодійською нині нечестю. Бо хто ще так дозволяє собі безкомпромісно «рейдерів і злочинців в законі» називати рейдерами, негідниками, потворами, тими ж перевертнями і законовідступниками, яким давно не місце на нашій родючій землі?!

Бо й хто скаже, що правда не на боці Анатолія Івановича? Чого вартий такий факт: спершу безкінечно тривало слідство, а згодом й судові засідання не мали краю-кінця в провадженні, котре звинувачує колишнього помічника народного депутата Михайла Кошляка та нині діючого депутата обласної ради і вже на Дніпропетровщині «земельного барона» Василя Астіона в силовому «віджимі» трьох чималих аграрних господарств, які належали нікопольському підприємцю-фермеру Олегу Севидову. Процес затягнувся і через те, до речі, що потерпілий Олег Федорович зажадав перекваліфікувати звинувачення на значно «тяжчу» статтю, а також подав клопотання про проведення повторної економічної експертизи. Оскільки відібрали у нього майна не мало і не багато – на сто мільйонів гривень. Зрозуміло, що Севидову уперто відмовляли. Бо у такому випадку вирок має виноситися не одним суддею, а колегією суддів. І ось коли суддя Сергій Мельниченко почав схилятися до думки, що клопотання Олега Федоровича справедливі, то після слухань, які відбулися буквально недавно, в середині травня, справу раптом витребувала аж… Генеральна прокуратура. Аби уже невідомо потерпілому «у який бік» дійсно переглянути і змінити обвинувачення. На місці у Дніпрі ніхто до пуття не може пояснити, що це все значить. Та Севидов не сумнівається: оскільки стало ясно, як на долоні, що покарання Кошляку і Астіону за справедливого судочинства ніяк не уникнути, хтось з високих покровителей у Києві взявся рятувати рейдерів. То як при цьому не вимагати негайного звільнення Юрія Луценка від обов'язків Генпрокурора?

Або таке: Верховна Рада нині й поготів «знов не змогла ухвалити проект постанови щодо подальшої роботи над законом про втілення конституційних змін стосовно внесення до Основного закону норми, згідно якої «Основою аграрного виробництва і устрою в Україні має бути фермерське господарство» Як ні на йоту не сумнівається Анатолій Гайворонський, інакше і мови не може бути про збереження вітчизняного села і вітчизняного селянина як провідного власника і господаря рідної землі, гаранта продовольчого благополуччя всього українського народу.

-Тільки так вдасться сповна реалізувати права наших людей як на землю, так і на пристойне життя за рахунок власної праці на ній, - говорить Анатолій Іванович, - а розвиток вітчизняного села і його соціальної сфери винятково в інтересах сільського населення і його територіальних громад. Земля належати має не олігархам, а тим, хто на ній трудиться і за рахунок її існує…

То як може терпіти Гайворонський, що нинішня Верховна Рада ні в яку не збирається проголошувати селянина-трудівника, підприємця і фермера основною фігурою на селі і у сільськогосподарському виробництві? От він і не терпить. Вимагає від новообраного глави держави Володимира Зеленського рішучішого поводження з парламентом-зрадником. Так чи не такі помічники теперішньому Президенту й потрібні також у Раді, аби вона нарешті згадала про своїх виборців та справді була слугою народу? Продовжується момент істини: якщо усі ми разом неймовірною перевагою обрали керувати Україною Володимира Зеленського, аби тільки відіпхати від влади-«годувальниці» Петра Порошенка, то мусимо тепер обирати йому в помічники та однодумці таких бійців-багнетів, як фермер з новомосковського села Спаського Анатолій Гайворонський. Бо якщо обранням Зеленського ми наче як схаменулися і дали відбій назавжди усім тим учорашнім, котрі більше двадцяти літ гвалтували та грабували державу і весь її народ, змінили, по суті, епоху злочинців та корупціонерів на епоху оновлення та надій і суто народної влади, то давайте міняти усіх зверху й до низів на тих, хто сумлінням, совістю, характерами і духом готовий бути Зеленському-Президенту соратником і багнетом. Як каже сам Анатолій Іванович, над усе він не хоче і далі постійно жити і трудитися в тривозі і страху. І більше нічого йому не треба, крім можливості почувати себе вільною та захищеною законами і порядками людиною-господарем у своєму рідному селі Спасському. А значить, що у рідній та заможній батьківщині України. Звідси наш і заклик: уже менше, ніж через два місяці ми знову йтимемо до виборчих урн, щоб оновити і парламент держави, то знову мусимо виявити максимум зрілості, мудрості та відповідальності, аби привести і у законодавчу тілку влади гідну заміну учорашній зграї негідників. Уже зараз треба думати і пильно вирішувати, за кого віддавати свої голоси. Перемога над свавіллям кількох попередніх поколінь злодіїв-перевертнів має бути тотальною. Інакше сподіваного добра і сподіваних змін чекати марно.

СІЛЬСЬКИЙ КОЕФІЦІЄНТ БЕЗ ТЕРМІНУ ОСІЛОСТІ

Завершилася основна сесія так званого ЗНО – зовнішнього незалежного оцінювання знань, здобутих підлітками у школах, ліцеях та гімназіях. У вищих навчальних же закладах розпочинають працювати приймальні комісії. Цього року дещо змінено умови надання пільг випускникам сільських навчальних закладів. Це ж бо не секрет, що не завжди наші діти з атестатами про середню освіту, плануючи вступ у той чи інший виш, аби здобути омріяну спеціальність, розраховують тільки на свої знання – а точніше, не лише на бали у сертифікатах ЗНО. Багато хто цілком виправдано воліє скористатися і певною соціальною пільгою, котра дає можливість «підкоригувати» конкурсний бал у бік його збільшення. Так от, для цього й передбачено «сільський коефіцієнт», на який помножуються підсумково набрані випускниками сільських шкіл бали – бали якості і рівня знань, які вони здобули. Його для учнів випускних класів було запроваджено ще позаторіків, і два попередні роки застосовувався стосовно учорашніх одинадцятикласників, котрі зареєстровані (проживають) у сільській місцевості. І в рік вступу як в університети, академії, інститути, так і в коледжі здобули повну загальну середню освіту у сільській школі. Для дефіцитних у промисловому і аграрному секторах економіки спеціальностей, підготовку яких особливо й підтримує держава, цього року сільський коефіцієнт дорівнює 1.05, для решти професій – 1.02.

Олена КОЩЕНКО

Отож його тепер збільшено. Чи скажете, що однак якихось кілька сотих «доважку» - не надто й забагато? Одначе нерідко саме стільки досить, аби отримати перевагу сільським дітям при зарахуванні у вищі навчальні заклади. Особливо перед випускниками міських шкіл з такими ж балами в сертифікатах ЗНО. Цей привілей сільській молоді покликаний компенсувати їй пересічно нижчу якість освіти. Адже ніде правди діти: якщо поглянути на статистику складання тестів зовнішнього незалежного оцінювання, то результати абітурієнтів із села і міста різняться часом мало не вдвічі на користь останніх. Бо один з сумних наслідків теперішнього занепаду українського села - це у багатьох сільських школах, на жаль, низький фаховий рівень педагогічних працівників, які ще тут залишилися. Бо молоді у села не спішать, обминають їх десятими дорогами. Зворотний бік цієї біди – тут не всі батьки ж спроможні сьогодні наймати і оплачувати для своїх дітей репетиторів. Тому справедлива це цілком компенсація нерівних можливостей.

Як значиться у поясненнях Міністерства освіти і науки, вступникам до вищих навчальних закладів, які мають право на «сільський коефіцієнт», треба підтвердити своє місце проживання відповідною довідкою, заздалегідь взятою у сільській раді. На всякий випадок уточнюємо: її форма є в додатку №13 до Правил реєстрації місця проживання, затверджених Постановою Кабміну України за №207 ще 2 березня 2016 року.

Але це ще не всі новації, що запроваджуються з цього року. Для сільських випускників також скасовується термін – тривалість тобто – так званої осілості. Щоб нараховувати бали ЗНО за сільськими коефіцієнтами, Міністерство освіти усунуло цього року обмеження стосовно необхідного мінімального строку реєстрації (проживання) у селі. Досі треба було мати «прописку» не менше, ніж два роки до часу закінчення сільської школи.

Пам'ятається, в попередні роки, коли ще тільки запровадили цю норму, траплялося чимало непорозумінь і розчарувань та образ. Адже часто-густо нині у дітей, які справді навчаються у сільській місцевості, за документами зовсім інші місця проживання. Різні ж трапляються сімейні ситуації – в одних дітей батьки розлучилися, і хтось один з них переїжджає у село, не виписуючись з міста. Або й віддають «проблемні» родини своїх чад бабусям та дідусям у села під опіку. Інколи тимчасово, а воно затягується надовго. Різні бувають обставини, а от що забувають «переоформити» справжнє місце постійного чи бодай тривалого проживання дітей, так це майже точно. Тепер же хоч і за місяць до закінчення школи дозволено здійснювати реєстрацію дитини у тому чи іншому селі і видавати на цей рахунок довідку. Рекомендовано підтверджувати такі факти з участю педагогічних колективів шкіл, щоб з боку тих же сільських рад не було зловживань. Зрештою, у селі усі на виду і всі все один про одного знають, тому кожна сільська громада відає, хто насправді тут жив та навчався, а хто тишком-нишком захотів в останній момент «прописати» свою дитину, щоб вона змогла скористатися «сільським коефіцієнтом без терміну осілості».

У свою чергу Міносвіти України уже завантажило до Єдиної державної електронної бази перелік шкіл, учні-випускники яких мають право на вказану пільгу. З ним, звісна річ, кожному особисто можна ознайомитися. Одначе Міністерство звернулося в першу чергу до управлінь освіти на місцях в районах і об'єднаних територіальних громадах, також до органів та служб місцевого самоврядування, щоб вони негайно знайшли можливість поінформувати на своїх територіях батьків та їхніх дітей, які школи дозволяють надавати законні пільги для вступників у вищі навчальні заклади. Нарешті останнє: цього року сільський коефіцієнт без обмежень термінів осілості поширюється на дітей внутрішньо переміщених осіб – себто вимушених переселенців – з Донбасу, які волею не кращої долі опинилися у сільській місцевості і проживають у ній без постійної реєстрації. Є надія, що і у цих випадках про дітей-цьогорічних випускників також потурбуються місцеві громади.

м. Київ.

Петро ЛУК'ЯНЕНКО

Додумались?!

Чого тільки вартий нещодавно «спечений» закон про заборону встановлювати малі сонячні електростанції на землі. Поки погляди і помисли українців були спрямовані на вибори, 25 квітня цього року Верховна Рада видала на гора цей ганебний закон. Звісно ж, він прийнятий на втіху олігархам, зокрема, Ахметову, який майже повністю приватизував енергетичну галузь і диктує тепер всьому населенню України свою ціну на електроенергію. Як стверджують експерти, від такого нововведення виграє лише він і тільки він. Бо цей олігарх займається в тому числі і альтернативною промисловою енергетикою. Простим же українцям навіть для себе встановити сонячні батареї відтепер буде зась. Бо де – факто заборона обладнувати домашні наземні станції призведе до того, що мало хто з українців зможе поставити в себе сонячні електростанції більше, ніж на 10 квт, оскільки на дахах не поміститься об'єкт більшої потужності. Також заборона призведе до закриття численних невеликих підприємств, які встановили такі домашні електростанції. Тож, радійте, українці, як Верховна Рада про вас «турбується»…?

Мимоволі привітаєш рішення нового Президента розігнати її, адже таких антинародних законів за свою каденцію вона наштампувала чимало. Зокрема, і нововведення про «малозначні справи» у Цивільному Кодексі, коли ціна позову не перевищує ста розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб, тобто 176 200 грн. Тепер законна підстава для визнання такої справи малозначною є, і суд може її не розглядати. Селяни, якщо, приміром у вас украли цілу череду корів із 14 голів по 12 тис. грн., то для держави це малозначно. Поплачте, забудьте і знову ідіть голосуйте за тих самих народних обранців, що видають такі закони. Гречки і обіцянок вони не пожаліють, а потім теж і матимете! Вони ще і не таке наголосують!

А у Швеції…

До прикладу Швеція оголосила, що надаватиме державні гранти, аби компенсувати 60 % вартості домашніх систем заощадження енергії. Таким чином країна, навпаки, стимулює своїх громадян до зеленої енергетики. Навіть один цей приклад говорить про те, що в Швеції піклуються про своїх громадян, а не вишстовхують антилюдськими законами з країни. Прикладом для наслідування є їхнє бажання зупинити спалювання викопного палива для виробництва електроенергії до 2040 року. Максимальний розмір субсидії – 50 тисяч крон, або 5, 600 доларів, повідомляє видання «Український бізнес». «Це додаткова система підтримки сонячних фотоелектричних панелей у Швеції. Важливий крок на шляху до створення розумної електромережі чистих, відновлюваних джерел енергії», - сказав керівник програми досліджень та інновації департаменту Шведського енергетичного агентства Андреас Густаффсон. «Ми зможемо не лише ефективніше використовувати сонячні системи, а й стабілізувати мережу від коливань частоти і напруги за допомогою домашніх систем заощадження енергії» - сказав він. Густаффсон переконаний, що нова програма стимулювання буде привабливою для тих, хто використовує сонячні панелі на даху будинку для власних потреб.

У Швеції цей ринок стрімко зростає: за минулий рік – на 60 відсотків. Близько 20 аідсотків шведських домовласників, за даними соцопитувань, розглядають можливість вкладати кошти в сонячний дах або в невелику повітряну турбіну. Таким же шляхом іде Німеччина, яка також розробила державну програму для альтернативної відновлювальної енергетики. Уже 19 тисяч домашніх систем альтернативної енергії вступили в дію, і це тільки початок.

Інші прогресивні країни ідуть цим шляхом, а у нас заборонили. Тільки олігархи мають право на будівництво об'єктів відновлювальної енергетики, а простому люду зась. Хто ж залишатиметься в такій країні, де законодавство стоїть на заваді прогресивному розвитку народу, поліпшенню його добробуту?

Надія ще є

Надії на нового президента у народу величезні, недарма йому віддали свої голоси понад сімдесят відсотків громадян України. Але вже і питання до нього виникають. Верховну Раду розпустили і це добре, але ж де прозорий, на конкурсній основі, обіцяний добір кадрів? Чому деякі призначення робляться з кола «любих друзів» гаранта, тобто з однокласників та 95 – го кварталу? Народ, що повірив, уважно і з нетерпінням чекає і спостерігає. Якщо знову станеться омана, українці будуть і надалі кивати п'ятами з країни, або ж візьмуться, розлючені, знову палити шини. Це неприпустимо, якщо новий президент дійсно хоче повернути українців додому.

ЩОБ ПОВЕРТАЛИСЯ УКРАЇНЦІ...

Нещодавно у своїй інавгураційній промові новий Президент Володимир Зеленський наголосив - українців у світі понад 65 мільйонів і треба їх повертати додому. Дійсно, у різні часи і з різних причин українці мігрували у інші країни, бо не бачили достойного майбутнього у своїй державі. І зараз цей процес відбувається шаленими темпами, тільки за 2018 рік виїхало близько одного мільйона осіб. І не тільки війна цьому сприяє, а й закони і так звані «реформи», які приймаються і спрямовуються не в інтересах простих людей, а – проти. Тільки невеличка група, а саме олігархів та інших багатіїв, зацікавлена в такому стані справ в країні. Інші біжать світ за очі і не повертаються. Так всю країну розігнати можна, тоді Московії і воювати не треба буде, бери територію голими руками.

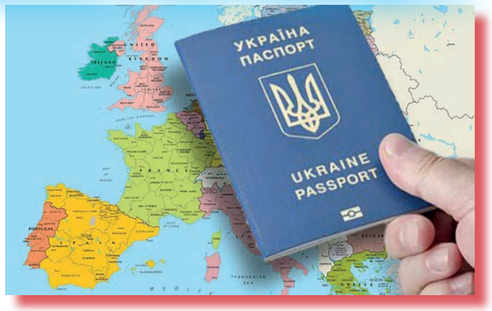

! Тоді лише пізнається цінність часу, коли він утрачений *Григорій Сковорода*

ГАЗЕТА АСОЦІАЦІЇ ФЕРМЕРІВ ТА ПРИВАТНИХ ЗЕМЕЛЬВЛАСНИКІВ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ФЕРМЕР ПРИДНІПРОВ'Я

АМБРОЗІЯ «ПІД ПРИЦІЛОМ»: ЯК РОЗПІЗНАТИ І ЯК БОРОТИСЯ?

АМБРОЗІЯ полинолиста *(Ambrosia artemisiifolia L., 1753*) **за даними ВООЗ стоїть у першому ряду найбільш небезпечних для здоров'я людини карантинних видів рослин і її поширення на території багатьох регіонів визнано однією з найсерйозніших екологічних проблем. Дніпропетровщина, на жаль, не є винятком.**

За останні роки ця непоказна на вигляд рослина заполонила не тільки узбіччя доріг, але й лісосмуги, городи, поля і навіть вулиці населених пунктів. І ця непоказність є оманливою. Шкоду, яку завдає ця агресивна рослина здоров'ю людей та сільському господарству, важко оцінити. Але і недооцінювати її – загрозливо і неприпустимо.

Необхідність проведення заходів із локалізації та ліквідації вогнищ цього карантинного бур'яну та зменшення кількості випадків захворювання на алергію серед населення, пов'язаних з цвітінням амброзії, регламентується багатьма нормативними актами. Проте про успіхи рапортувати не доводиться: адміністративними методами проблему амброзії вирішити не вдається. Так що ж, ми зіткнулися з черговим екологічним викликом, перед яким виявилися безсилими?

Тоді що нам треба знати про амброзію, щоб ефективно відповісти на цей виклик?

Амброзія «в анфас і профіль»

Ця рослина походить з південно-західних регіонів Північної Америки. В Україні амброзію полинолисту було ідентифіковано у 1925 році. Під час Другої світової війни ареал амброзії значно збільшився, а в післявоєнні роки розповсюдження амброзії в Україні набуло характеру екологічного вибуху. На даний час амброзію виявлено на території 23 областей України. Дніпропетровщина входить до кола найбільш проблемних у цьому відношенні.

Амброзія полинолиста за своїм зовнішнім виглядом схожа на полин звичайну, за що й отримала свою назву. Сама рослина при сприятливих умовах виростає до 2–2,5 метрів заввишки. Стебло амброзії пряме, розлоге, має опушення. Листя з верхньої сторони темно-зелене, а знизу – сизувате. Квітки дрібні, мають жовте забарвлення та зібрані в роздільностатеві зелені кошики. Потужна стрижнева коренева система добре розгалужена, заглиблюється в ґрунт на глибину до 4 метрів і більше. Плід – сім'янка, яка знаходиться всередині обгортки, обернено яйцеподібної форми. Маса 1000 сім'янок – близько 1,5–2,0 г.

Життєва стратегія амброзії

Розмноження рослини відбувається за рахунок насінин. Мінімальна температура проростання сім'янок з глибини не більше ніж 8 см – 6–8 °С, оптимальна – 20–22 °С, максимальна – 30–32 °С. Сходи з'являються наприкінці березня – в травні. Цвіте амброзія з другої половини липня по жовтень, плодоносить – у вересні-листопаді.

Головним чинником, що сприяє швидкому розповсюдженню амброзії полинолистої є її біологічні особливості. По-перше – вона дуже невимоглива до ґрунтово-кліматичних умов; по-друге – має дуже високу регенеративну здатність: навіть окремі частини цієї рослини, присипані вологим ґрунтом, здатні утворювати додаткові корені та добре приживатись. До того ж вона має високу насіннєву продуктивність: одна рослина може сформувати від 1 до 25 тисяч життєздатних насінин, а деякі й до 100 тисяч і більше. Потрапляючи в ґрунт, вони зберігають свою схожість протягом 40 років.

Розповсюдженню бур'яну також сприяють: вітер; птахи, для яких насіння амброзії є кормом; транспорт (колеса автомашин, тракторів і інших транспортних засобів), а також взуття людей, до якого насіння прилипає разом із ґрунтом.

Насіння амброзії може бути занесене на території, вільні від цього бур'яну, з вітчизняним і імпортним насіннєвим і продовольчим зерном, продуктами переробки зерна, із сіном, соломою, розсадою й іншими матеріалами.

За сприятливих умов, особливо достатній вологості, сходи її можуть з'являтися протягом всього вегетаційного періоду. Чим пізніше з'являються сходи, тим швидше вони проходять усі фази розвитку, щоб встигнути сформувати насіння. Повний цикл розвитку бур'яну складається зі сходів, фази 2-ох справжній листків, фази 4-ох листків, стеблування, бутонізації, цвітіння й плодоношення.

Яку шкоду завдає амброзія?

Амброзія полинолиста засмічує посіви різних сільськогосподарських культур, сади, виноградники, присадибні ділянки, але як світлолюбний вид краще почувається на угіддях з порушеним природним покривом та на посівах просапних культур. Для утворення 1 т сухої речовини амброзія виносить з ґрунту 15,5 кг азоту, 1,5 кг фосфору та 950 т дорогоцінної вологи. Тому поруч з нею майже швидко засихають практично всі культури, особливо водолюбні.

На полях, засмічених амброзією, знижується якість проведення польових робіт, особливо під час збирання врожаю та проведення обробітку ґрунту. Наявність амброзії обумовлює значне погіршення кормових якостей сіна й випасів, а також смакових якостей продукції тваринництва (знижує якість молока, яке набуває неприємного запаху та присмаку).

Фахівці-алергологи дуже добре знають, яку ще небезпеку таїть амброзія: вона є дуже сильним алергеном. Первинними ознаками появи алергічної реакції є запалення очей і носу, з'являються приступи чхання. Ці ознаки можуть спровокувати більш важкі симптоми – підвищення температури, риніт, кон'юнктивіт, бронхіальну астму. Хронічно хворих на алергію людей з кожним роком стає все більше. За приблизними оцінками від алергії, викликаної цією небезпечною карантинною рослиною, страждає кожен 5-й дорослий мешканець нашого регіону (пік захворюваності припадає на серпень-вересень). Все більше хворіє дітей. Для лікування потрібен тривалий час і застосування спеціальних препаратів. Скільки втрат зазнає кожна людина, схильна до алергії, члени її сім'ї, і держава в цілому?

З урахуванням усіх негативних і небезпечних якостей амброзія полинолиста занесена до переліку А2 карантинних організмів, обмежено поширених в Україні.

Що є в нашому арсеналі: методи боротьби з амброзією

Основними заходами боротьби з амброзією є такі.

Організаційні та запобіжні. Для попередження завезення амброзії необхідно проводити ретельне інспектування об'єктів регулювання (вантажів, матеріалів, транспортних засобів). Забороняється ввезення на територію України насіння сільськогосподарських культур, яке засмічене насінням бур'яну. Умови використання засміченої продовольчої, фуражної й технічної продукції визначаються в кожному випадку окремо.

Хімічні. Вважаються найефективнішими. Хімічні речовини, що отримали назву гербіцидів, мають виражену фізіологічну дію, вони здатні порушувати обмін речовин, ріст і розмноження амброзії, врешті викликаючи її загибель. Проте застосування гербіцидів зазвичай призводить до збитків для навколишнього середовища і, що найголовніше – для здоров'я людини. Гербіциди накопичуються в ґрунті та пригнічують живі компоненти екосистем.

У пошуках нових засобів боротьби з карантинними рослинами, самим шкідливим представником яких є амброзія, звертає на себе увагу **природний органіко-мінеральний препарат «Амбромаг»**. Напрацювання КП «Лабораторія якості життя» ДОР», що підкріплені даними польових експериментів, переконливо свідчать про ефективність його використання для знищення амброзії на різних фазах її розвитку, в тому числі на фазі цвітіння, коли застосування більшості інших методів здатне завдати лише шкоди. Ефективність препарату обумовлюється його швидкою дією на організм амброзії різних вікових груп. Він порушує осмотичну рівновагу в рослинних тканинах і веде до їх загибелі. Оброблена амброзія гине, не встигнувши реалізувати свою біологічну функцію утворення пилку і формування насіння. На відміну від синтетичних гербіцидів, використання препарату «Амбромаг» завдає найменшої шкоди навколишньому середовищу і економічно найбільш ефективно. Підтверджено, що препарат є безпечним для життя і здоров'я людей, не містить речовин і сполук, здатних завдавати деградуючого впливу на ґрунт та ґрунтові мікроорганізми.

З питань співпраці звертайтеся в комунальне підприємство «Лабораторія якості життя» Дніпропетровської обласної ради», контактний номер телефону(068) 788-38-38.

Затверджено Порядок електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового

Головне управління ДФС у Дніпропетровській області повідомляє, що 25.05.2019 набрала чинності постанова Кабінету Міністрів України від 24 квітня 2019 року № 408 «Деякі питання електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового» (далі – Постанова № 408). Постановою № 408, зокрема, затверджено Порядок електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового (далі – Порядок). Порядок визначає механізм відкриття та закриття рахунків платників акцизного податку з реалізації пального та спирту етилового (далі – платники акцизного податку), зареєстрованих у системі електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового, механізм роботи зазначеної системи, а також проведення розрахунків з бюджетом з використанням зазначених рахунків.

Система електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового вводиться в дію з 01 липня 2019 року.

Платники акцизного податку зобов'язані з 01 травня до 01 червня 2019 року зареєструвати в системі електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового всі акцизні склади, розпорядниками яких такі платники будуть станом на 01 липня 2019 року.

Реєстрація платника акцизного податку здійснюється на підставі подання особою не пізніше ніж за три робочих дні до початку ввезення на митну територію України або до початку здійснення реалізації пального або спирту етилового заяви про реєстрацію платника акцизного податку з реалізації пального або спирту етилового та/або акцизних складів (далі – заява), форма якої затверджується Міністерством фінансів України.

На підставі заяви, що подається для реєстрації особи як платника акцизного податку, здійснюється одночасно реєстрація акцизних складів такого платника.

Постанова № 408 опублікована в офіційному виданні «Урядовий кур'єр» від 25.05.2019 № 97.

Звертаємо увагу, що п. 4 Постанови № 408 та пункти 19 – 44 Порядку, набирають чинності з 01 липня 2019 року.

Крім того, відповідно до Постанови № 408 втратила чинність постанова Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 року № 113 «Деякі питання електронного адміністрування реалізації пального» зі змінами.

Для обчислення єдиного податку слід використовувати нормативну грошову оцінку щодо кожної земельної ділянки

Головне управління ДФС у Дніпропетровській області нагадує, що відповідно до п. 2921.2 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) базою оподаткування податком для платників єдиного податку четвертої групи для сільськогосподарських товаровиробників є нормативна грошова оцінка одного гектара сільськогосподарських угідь (ріллі, сіножатей, пасовищ і багаторічних насаджень), з урахуванням коефіцієнта індексації, визначеного за станом на 01 січня базового податкового (звітного) року відповідно до порядку, встановленого ПКУ.

З 01.01.2019 набрав чинності наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 16.11.2018 № 552 «Про затвердження технічної документації із загальнонаціональної (всеукраїнської) нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення».

Оскільки нормативна грошова оцінка земель є базою оподаткування для платників єдиного податку четвертої групи, її зміна впливає на розрахунок суми податкових зобов'язань на поточний рік.

Для обчислення податкових зобов'язань по єдиному податку на 2019 рік юридичними особами – платниками єдиного податку четвертої групи використовується нормативна грошова оцінка земель сільськогосподарського призначення (сільськогосподарських угідь: ріллі, сіножатей, пасовищ і багаторічних насаджень) по кожній земельній ділянці окремо.

При цьому для отримання інформації щодо нормативної оцінки земельних ділянок необхідно звертатися до територіальних підрозділів Держгеокадастру за місцем розташування земельних ділянок.

Цілюща М'ЯТА

Альтернативні лікарі вже давно рекламують користь м'ятного чаю. Він вважається відмінним засобом для травної системи, і він може полегшити деякі симптоми синдрому подразненого кишківника(СПК). Він також використовується для поліпшення сну, зняття стресу і надлишкової психічної активності, усунення неприємного запаху з рота і зміцнення імунної системи.

15 фантастичних переваг м'ятного чаю:
Користь м'ятного чаю незаперечна. Люди використовували м'ятний чай ще тисячі років тому, що підтверджують археологи. Школа медицини і охорони здоров'я Вісконсинського університету виявила, що чашка напою допоможе при печії і розладі шлунку.

Допомога у травленні
М'ятний чай розслабляє травний тракт і сприяє правильному відтоку жовчі — дві дії, які підтримують травну систему на оптимальному рівні.
М'ятний чай може зменшити такі симптоми, як здуття живота, болі в животі і метеоризм. Він також здатний знімати спазми кишечника, жовчного міхура і жовчних проток. Розслабляючи травну систему, він також допомагає підтримувати здорові рухи кишківника, що допомагає запобігти виникненню геморою.

Знімає синдром роздратованого кишківника (СРК)
Як вже згадувалося, м'ятний чай є популярним травним засобом, і він використовується, зокрема, при синдромі роздратованого кишківника (СРК). Споживання чаю м'яти перцевої може заспокоїти шлунково-кишковий тракт, який зменшує симптоми СРК, такі як здуття живота, біль у животі.
Одне дослідження 2007 року показало, що олія м'яти перцевої зменшила симптоми СРК на 50% у 75% тих, хто її використовував. Дослідження, опубліковані у 2011 році, також виявили, що м'ята перцева активує «больовий» канал в товстій кишці, який знімає запальні болі в шлунково-кишковому тракті.

Сприяє кращому сну
Чашка теплого м'ятного чаю може поліпшити сон, завдяки ментолу в листі, який дозволяє м'язам тіла розслабитися. М'ята також сприяє більш яскравим снам.
Знімає стрес
Ментол в листі м'яти перцевої - це міорелаксант і заспокійливий засіб; пиття цього трав'яного настою сприяє загальному розслабленню тіла та розуму. Це може також зменшити кров'яний тиск з-за його протизапальних властивостей; це також одна з причин, чому м'ята перцева є популярною травою в ароматерапії.

Підтримує жовчний міхур і печінку
Якщо є невеликі камені в жовчному міхурі, чай з м'яти може допомогти розбити їх на дрібніші фракції. Це також допомагає стимулювати відтік жовчі з жовчного міхура в печінку, що призводить до меншої кількості проблем і нападів, якщо у вас є проблеми з жовчним міхуром.
І, як вже зазначалося, м'ятний чай може допомогти полегшити біль і дискомфорт при кольках і спазмах жовчного міхура.
Сприяє психічній концентрації
Аромат м'яти впливає на мозок, тому, випивши чашку чаю і вдихаючи її аромат, можна зосередитись і сконцентруватися. Ідеально підходить для студентів і тих, хто працює всю ніч.

Усуває неприємний запах з рота
Існує причина, по якій м'ята так часто зустрічається в зубній пасті, рідині для полоскання рота, жувальній гумці і цукерках: її сильний аромат і смак добре маскують неприємні запахи, наприклад, запах з рота.
Крім того, листя м'яти перцевої має антибактеріальні властивості, тому воно фактично вбиває деякі бактерії, забезпечуючи свіже дихання.
Заспокоює проблемну шкіру
М'ятний чай приносить користь і шкірі. Гормональні проблеми зі шкірою, такі як прищі, можуть зберігатися протягом всього дорослого життя і погано піддаються лікуванню. Чай підвищує рівень естрогену, і це підвищення часто може врівноважити гормональні проблеми і тим самим допомогти позбавитися від прищів.

Допомагає полегшити головні болі і мігрені
Багато людських недугів викликані стресом, напруженими м'язами і кровоносними судинами. Це заважає кровотоку, і викликає біль.
Відомо, що листя м'яти розслаблює м'язи, тому вживання чаю при головних болях або мігрені послабить біль і дозволить крові знову текти нормально. Для кращого ефекту пийте чай у теплій ванні.

Бореться з кашлем і слизом
При додаванні в гарячу воду ментол діє як приголомшливий агент для пом'якшення і руйнування густого слизу, що вистилає легені при захворюваннях, полегшуючи його видалення при кашлі. Це також відмінна допомога при ангіні і свербінні і сухому кашлі.

Сприяє схудненню
Виявлено, що сильний аромат м'ятного чаю знижує апетит, а чашка напою може придушити тягу до їжі і допомогти вам почувати себе ситим протягом більш тривалих періодів часу. В результаті, використання чаю м'яти перцевої як засобу для зниження ваги може запобігти ожирінню.

Допомагає від морської хвороби
М'ятний чай має протизапальну, спазмолітичну та загальну заспокійливу дію на шлунок завдяки вмісту ментолу. Він усуває такі симптоми, як нудота, блювання і запаморочення, особливо у вагітних жінок та тих, хто подорожує по суші, морю або повітрю.
М'ятний чай також може лікувати інші проблеми, пов'язані з рухом, такі як діарея і біль у животі.

Стимулює імунну систему
М'ятний чай також є неймовірним стимулятором імунної системи. Антибактеріальні та антимікробні властивості м'ятного чаю здатні запобігти появі патогенних мікроорганізмів, які призводять до таких хвороб, як застуда та грип, і запобігти таким симптомам, як кашель, втома і жар.
Вміст антиоксидантів у м'яті може також зберегти вашу імунну систему здоровою, борючись з вільними радикалами.

Запобіжні засоби і побічні ефекти м'ятного чаю
Що стосується побічних ефектів, хоча чай з м'ятою перцевою безпечний для більшості вагітних жінок, вважається, що велика його кількість може викликати викидень. М'ята може також викликати проблеми з диханням у деяких дітей і немовлят, навіть у невеликих дозах.
У деяких людей м'ятний чай також може погіршити кислотний рефлюкс, бо чай може збільшити зворотний потік шлункової кислоти в стравохід. Крім того, ви не повинні вживати м'ятний чай, якщо у вас алергія на ментол.
Дана стаття носить виключно інформаційний характер. Перед використанням даних, наданих вище, проконсультуйтеся з сертифікованим фахівцем. Редакція не гарантує будь-які результати і не несе ніякої відповідальності за шкоду або інші наслідки, які можуть виникнути внаслідок використання відомостей, наданих вище.

Йде літо, і хочеться, щоб самопочуття завжди було на висоті. Але ще недавно на наш організм впливали такі несприятливі фактори, як зимовий дефіцит сонячного світла, сезонний авітаміноз, пересушене повітря в приміщенні в опалювальний сезон. Тому багато хто з нас відчувають, що тіло «просить» відновлення й очищення.
П'ять нескладних способів очищення організму, які допоможуть поліпшити самопочуття і зарядитися енергією навіть найбільш зайнятим людям.
Найбільш ефективне поступове очищення організму - без використання умовно-агресивних засобів і методів у вигляді ентеросорбентів, очисних клізм і іншого. «Повільні» детокс-програми діють не так швидко, зате напевно не зашкодять здоров'ю, навіть при тривалому їх використанні.

Як очистити організм за допомогою правильних звичок

Перший крок: переходьте на просту їжу
Повністю відмовтеся від страв, які складаються з декількох основних інгредієнтів або складні в приготуванні. А краще всього на період очищення перейти на харчування, в якому за один раз ви будете з'їдати один продукт або страву. Наприклад, відварену картоплю, заправлену рослинною олією. А в наступний прийом їжі - натертий буряк, заправлений сумішшю з олії, гірчиці і спецій. Так травна система зможе ефективно переробляти кожен шматочок їжі і витягувати з нього всю енергію і корисні речовини, не відволікаючись на розщеплення важких страв. І вже через 1-1,5 тижні ви виявите, що сил істотно додалося, а нездужань стало менше.

Другий крок: пийте більше води
Привчіть себе випивати кожну годину по 1/2 склянки води, незалежно від прийому їжі. Вода як універсальний розчинник, допоможе вивести з організму токсичні сполуки, здатні розчинятися в ній. Вона також «розбавить» концентрацію шкідливих речовин, яким для розчинення потрібні інші середовища, і підготує їх до виведення з тіла через кишечник.

Третій крок: більше рухайтеся
Основна весняна проблема - застійні явища, які виникають як наслідок малорухливого способу життя взимку. Уповільнена циркуляція крові призводить до того, що токсичні сполуки накопичуються в окремих осередках, і найчастіше це органи малого тазу і великі суглоби. Не потрібно відразу ж записуватися в тренажерний зал або спортивну секцію. Почніть з 15-20-хвилинних прогулянок на свіжому повітрі. Повільна ходьба або, якщо дозволяє погода, велосипедна поїздка зможе поступово відновити нормальний кровообіг і, відповідно, прискорити виведення токсинів.

Четвертий крок: відмовтеся від солі
Сіль, навіть у невеликих кількостях, сприяє затримці рідини в організмі. А мета очищення - позбутися від зимових «запасів» токсинів, і зробити це можна, тільки активувавши потік крові і лімфи. Не переживайте про зниження рівня електролітів або інші наслідки відмови від солі. Досить стежити, щоб раціон складався не менше ніж на 3/5 зі свіжих або запечених овочів: з них організм отримує всі необхідні йому мінеральні компоненти, зокрема і натрій. Якщо ви віддаєте перевагу відварним овочам - використовуйте в їжу овочевий бульйон, адже при варінні в нього переходять багато корисних речовин.

П'ятий крок: приймайте контрастний душ
Якщо вам незнайомі загартовуючі процедури - орієнтуйтеся тільки на свої відчуття. Чергуйте приємно теплу воду з приємно прохолодною: протягом однієї процедури потрібно перемикати воду не менше 10-12 разів і завжди закінчувати прохолодною. У міру того, як організм буде зміцнюватися, приємними будуть здаватися більш низькі температури. І знову слідуйте за своїми відчуттями: знижуйте температуру води так, щоб відчувати себе комфортно, а не стукати зубами. Ці п'ять методів краще використовувати паралельно один одному. Але якщо це незручно або важко - почніть з одного, а через тиждень додайте інший, і так далі. Через 2-3 тижні після того, як ви повністю ввімкнетеся в програму очищення, ви переконаєтеся: для оздоровлення досить лише вашого бажання!

Обласна щотижнева газета
«ФЕРМЕР ПРИДНІПРОВ'Я»
Свідоцтво про реєстрацію ДП 2161-899Р від 23.02.2017 р.
ЗАСНОВНИК ТА ВИДАВЕЦЬ
ТОВ «Редакція газети «Фермер Придніпров'я»
Голова редакційної ради
Анатолій ГАЙВОРОНСЬКИЙ
Головний редактор Лариса ШАРА

49000, м. Дніпро, вул. Воскресенська, 41, оф.109
786-02-21, 098-183-00-18, 050-968-64-84
e-mail:farmer.gazeta@gmail.com
www.farmer.dp.ua
www.facebook.com/farmer.dp.ua
Друк ТОВ «Видавничий дім «Кераміст»
69057, м. Запоріжжя, вул. Сєдова, 16
Обсяг 2 друк. арк. Друк офсетний.
Зам. № 1983920. Тираж 12670.

Редакція не завжди поділяє точку зору авторів публікацій.
Гонорар сплачується тільки за замовлені матеріали.
Під цим знаком матеріал опубліковано на комерційній основі.
Відповідальність за зміст реклами несуть рекламодавці.
Посилання при передруку на «Фермер Придніпров'я» обов'язкове.
Газета за посиланням використовує повідомлення інформаційних порталів.
Оформлення передплати та доставку газети здійснює Дніпропетровська філія ПАТ «Укрпошта».
Передплатний індекс 60092

Неписані історії Миколи НЕЧИПОРЕНКА

Курам на сміх

НЕ ЗНАЮ, як де, а у нас на все село за мого дитинства був лише один геть безнадійний алкоголік. Це Вася Каляничка – невисокий на зріст чоловік, якому не треба було багато й пити, щоб п'яніти. Мав він з Галькою-дояркою п'ятеро чи й шестеро дітей та неабияке домашнє господарство, одначе хильнути чарку – аж трусився. Коли приходив до магазину, чоловікам «Драстуйте» не казав. Замість привітання відразу питав: «Вип'ємо?» Як же до когось у гості потрапляв, вітався трохи інакше: «А випити є що?». І далі: «Ну, побійтеся Бога, налийте стопарик, а то труби горять». Траплялося, що там чи там не спішили кликати його до столу, тоді Вася прямо запитував: «А що, ми і не випємо?»

Одначе я зовсім не про це. А про те, що Василь виносив з хати усе, що можна було винести і продати. Щоб наторгувати на пляшку. Виносив свіжозбиту олію і просто насіння соняшнику відрами. Кукурудзу, якщо вона ще була, чи дерть. Сало, ясна річ, і навіть смалець. Галька все це від нього ховала то в погрібнику, то на горищі, а то і під купами сіна чи соломи. Де там – знаходив. Нюх, казала Галька, як у собаки.

Якось вона вигнала чотиривідерний бідон самогону. Щоб старій і хворій матері руки та ноги змащувати і натирати. Бо дуже вони у неї крутили. А хтось нарадив, наче настояний на корінцях якихось там трав, самогон помагатиме. Так от, а щоб Василь не вижлуктив його, зіперла бідон з дітьми на горище і ганчір'ям прикрила. Навідалася туди лише через кілька місяців. Гульк, а бідон порожній і аж сухий.

- Знайшов, винюхав і вижлоктив, ірод, до дна, тільки корінці і зосталися, -- скаржилася, сплескуючи в долоні, сусідкам Галька.

Окрема ж історія трапилася з курями, про яких, власне, і наша розповідь. Коли, очевидно, уже нічого було виносити з хати на продаж, Василь одного разу, як тільки Галька рано удосвіта подалася на ферму корів доїти, виловив усіх своїх курей. І бігом з ними на базар. Пустив за безцінь, от і розібрали вмить. Розжився чоловік відразу на кілька пляшок. І коли Галька вернулася з ферми, Василь уже ледве язиком ворушив. Та хіба їй до цього було звикати?

- Де ж це наші кури подівалися? – забідкалася однак невдовзі жінка, ще нічого лихого не підозрюючи.

- А що, немає? – щиро здивувався чоловік і висловив своє припущення: - Може, лисицю чорти занесли у наш хлів?

Тут до Гальки і дійшло, що насправді сталося, яка лисиця у їхньому дворі завелася. Стрепенулася і заголосила щось на зразок того, аби Василя пранці з'їли або щоб він залився тією оковитою. Признавайся, наказала, де кури?

- Полетіли, - спробував «пожартувати» Василь. – Може, що й у вирій. Невже тобі не звісно, що і кури хоч раз на рік, та літають. Крила ж бо у них є, і їм літати теж хочеться...

- Ірод ти пропащий, - зарепетувала Галька. – Це тепер дітям і крашанки не засмажити. Та тебе вбити після цього не шкода!

- Не голоси на все село, - зашикав на неї Василь і пообіцяв: - Буде тобі крашанок скільки завгодно. Скільки захочеш, стільки і буде.

Галька тільки рукою махнула. Що, мовляв, з п'яниці візьмеш? Та сказала, що у Василя розуму не більше, ніж у курки. Коли це за кілька днів увечері, повернувшись з роботи, Василь відразу шмигнув за сарай та клуню. Не інакше, подумала Галька, як у нього пляшка десь там схована. Та чоловік несподівано швидко повернувся звідти не з порожніми руками. А з десятком яєць у картузі.

- Ти де їх взяв? Украв? – знову сполошилася Галька.

- Де-де? Де треба, там і узяв. Там, де взяв, їх уже нема. А ти бери і мовчки смаж на вечерю, поки я добрий і віддаю.

Однак Галька, запідозривши таки неладне і не здатна на цей раз щось втямити, метнулася теж за сарай та клуню. І уздріла попід бур'янами-лопухами і кущами шипшини кілька розкладених старих автомобільних шин та ящичків. А в них - вимощена солома. Вася, коротше кажучи, знаючи, що сусідські кури до них в город давно унадилися, змайстрував для них сідала. Щоб чужі кури, не вертаючись додому, тут і неслися.

- А що в цьому крамольного? – виправдовувався. – Сама ж скаржилася, що на нашому подвір'ї від хотюнівських курей відбою немає. Що Хотюнка, як не лаєшся ти з нею, і за вухом не веде. Не зачиняє своїх курей. То нехай тепер здобріє. А то ж справді гребуться її кури по всьому нашому городі...

Найцікавіше, що за тиждень чи два Василь, п'яниця з п'яниць, а однак зметикував, як, навпаки, «відучити» сусідських курей гребтися у його городі. Галька справді вже й не знала, як з ними бути. І сама грудками ганяла, і дітям наказувала ганяти, і водою

обливала, і пугала виставляла – нічого не помагало. А просити, благати, молити сусідку не випускати свої несучок було марно.

- Не хвилюйся, уже завтра як відріже, - пообіцяв раптом Василь в одну не часту тверезу мить свого існування. – Це я тобі обіцяю!

І не сказавши дружині більше ні слова, в іншої сусідки Марії Крутенької позичив ціле сито яєць. А ввечері тишком-нишком та непоміченим розніс їх... по всьому своєму городу. Поклав під моркву і на цибулинні, між рядочками бурячків та в кукурудзі. Всюди, де міг, поклав. Наступного ж дня, коли сусід Петро Хотюн смачно поснідав і вийшов на власне подвір'я першим ділом випалити цигарку, Вася Каляничка за порожнє сито і на свій город. Ходить по ньому гоголем, як той півень чи й гарбуз, котрий свій рід оглядає, та раз-у-раз вигукує: «Ти диви! Це ж треба! Скажи кому – не повірять!» І після кожного такого вигуку нахилявся та клав у сито... яйце. Одне, друге, десяте...

- Що там ти, Василю, збираєш? Чи не гриби, бува, у тебе уже родять? – не втерпів, прохопився вкрай заінтригований Петро, котрий досі мовчки за всім цим дивом спостерігав і не міг здаля щось збагнути.

- Які гриби? Крашанки!

- Та я ж і бачу, що крашанки. Але допетрати не можу, звідки вони у тебе? Ти ж бо усіх своїх курей пропив...

- Не виключаю, що Бог посилає, - не озираючись, засміявся Василь. І знову загукав: - Ти диви! І ось, і ось, і он там. Не менше, ніж два десятка!

Петро кинув недопалену цигарку і мерщій до своєї хати. За мить уже і його дружина Тетяна Хотюнка визирала з-за причілка. Спостерігаючи таке «диво», і слова промовити не змогла. Їй як заціпило. Зате Василь навмисне голосно підвів риску:

- А що, хтось посміє мені дорікати? Не краду ж, а на власному городі збираю! Які можуть бути претензії? Все, що на моєму городі родить – моє!

Наступного ранку Хотюни не випустили своїх курей далі огородженого сарайчика. І не випускали більше ніколи. «Як пошептало», - погодилася й Галька. Однак у нашому селі це був, здається, один-єдиний випадок настільки «мирного» вирішення «курячого» конфлікту між сусідами. В переважній же більшості інших саме кури спричиняли вічні сварки між ніби нормальними людьми. Жили поруч, скажімо, дві подруги з дитинства та по дівуванню – Лідка і Олька. Так варто було Лідчиним курям погребтися на Ольчиному городі, як учорашні подруги стали запеклими ворогами на все життя. То одна, то інша кричала: «Щоб тебе мої очі більше не бачили!» Їхні чоловіки ні-ні і крадькома «товаришували», ховаючись десь на межі у соняшниках з пляшечкою на двох. Але це тільки загострювало стосунки між сусідками. Скільки пам'ятаю, жінки з'ясовували між собою, чий чийого чоловіка споює.

Що не дивно, якщо знати сповна тонкощі й особливості сільського життя. Колись ще у Дніпропетровську відбувалася всеукраїнська нарада з соціальної забудови сіл. Численні проектні інститути й архітектурні майстерні звезли до півсотні макетів новітніх населених пунктів, які вони пропонували будувати. Найбільше хвалилися архітектори, котрі замість меж між садибами планували не якісь там загати, паркани чи тини, а рядочками густо кущі бузку чи й троянд. Назвавши їх живою або зеленою огорожею. Це ж як гарно, казали, буде: село потопатиме в райських розкішних зарослях і пахощах!

- Не годиться! – пролунав зненацька голос тодішнього секретаря ЦК Компартії з питань сільського господарства Івана Мозгового, який сидів на чолі президії. – Більше того, курям на сміх, а людям на глум. У такому вашому раю усі в селі пересваряться. Яка може бути «зелена» чи «жива» огорожа, коли крізь неї кожна курка проникатиме куди-завгодно і гребтиметься, де попадеться? Так що не годиться. Не прирікайте наші села на вічні жіночі розборки, кому чиї кури городину вигрібають! Ставте суцільні паркани!

Що таке клечання/ клечення

На Зелену неділю не можна було ходити поодинці в ліс або на річку, щоб не попастися в полон русалкам. Русалчин тиждень, Зелений тиждень, відзначався з понеділка по четвер - в цей день починалися проводи русалок, що плавно переходять у поминальну батьківську суботу, а в суботу всі йшли на кладовища і поминали навіть самогубців. До цих пір в деяких селах України слово «клечення» вживається в значенні «клекіт», що означає бурхливе видавання звуків, схожих на клич журавлів чи гусей, що летять. Язичницький обряд клечення (від клікати, кликати, зазивати) проводився на Зеленому тижні в період, коли починає цвісти і зав'язувати колосся жито. Вважалося, що на клечення через шелестіння трав в будинку і колосків у полі, відбуваються збори всіх померлих родичів на «цьому світі», щоб допомогти налитися зерну, щоб живі не голодували.

Аїр, як його ще називали в народі «татарське зілля» має дуже сильний приємний аромат свіжості. З його прикореневих стебел робили солодощі на зразок східних - висушували і зацукровували, ласощі за смаком не поступалися зацукрованому кореню східного імбиру. Аїр дійсно дістався селянам від татар, точніше від татаро-монгольського нашестя. Татарське зілля монголи вважали культовою рослиною, вони свято вірили, що водойми, в яких росте аїр, чисті, і воду з нього можна пити без побоювань. Тому на шляху до сіл і селами завойовники розкидали у водойми шматочки кореневища аїру, так він і прижився у нас. Наші селяни помітили, що навіть на болоті в заростях аїру менше роїться комах, ніж на інших берегах.

Тому аїр і стали збирати і стелити на глиняні підлоги в бідних селянських хатах, щоб вивести не тільки мух і комарів, але навіть тваринних бліх. Адже молодих ягнят, козенят, телят і курчат, народжених ранньою весною, від холодів ховали у будинку разом з людьми. А тваринні блохи за відсутності господарів легко нападали і на людей. Аїр стелили на підлогу разом з полином і чебрецем. Цей спосіб дуже ефективний для вигнання котячих і собачих бліх з дому до сих пір, ефективніше і краще інших хімічних репелентів. Але обряд прикраси будинків зв'язувався не з комахами, а з повір'ям, що прийдешні в будинок душі померлих зможуть сховатися, вселяючись в трави. Ось чому не вносили до хати осику, вербу і крушину. Через 3 дні після Трійці трави викидали або спалювали.

Ягідна ферма запрошує бажаючих працівників та бригади на сезонний період: польові роботи, збір ягід (суниця, малина), сортування та пакування ягід у сортувальному складі. Оплата праці гідна.
067 397 38 63 Царичанський р-н, с. Могилів

Пишіть:
49000, м. Дніпро,
вул. Воскресенська, 41, оф.109

Дзвоніть:
(056) 786-02-21,
098-183-00-18,
050-850-72-74

Передплатити «Фермер Придніпров'я» до кінця року можна у будь-якому поштовому відділенні області до 25 числа кожного місяця. Передплатний індекс 60092.